

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, HÉTFŐ 1923. január 15.

14. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Pletikoszich András főispán ünneplése

Vukicsevics postaügyi miniszter nyilatkozott a magyarokról

A suboticei radikális párt és a földművespárt együttesen társasvacsorát rendezett vasárnap este dr. Pletikoszich András, az új főispán tiszteletére. A politikai jellegű összejövetel nemcsak ünneplés volt, hanem annak egyúttal választási agitációs gyűlés színe is volt és jelentőségét fokozta, hogy részt vett azon az országos radikális pártok két vezetőszemélyisége és pedig Vukicsevics Velja postaügyi miniszter és Radonics Jován egyetemi tanár, Subotica volt radikális párti képviselője.

Vukicsevics miniszter és Radonics volt képviselő az esti gyorsvonattal érkeztek Suboticára és azonnal a Hungárúhoz hajtottak, ahol több száz terítékes vacsora mellett összegyűlve várakoztak a radikális és a földművespárt tagjai. A vacsora dr. Pletikoszich András főispán ünneplésével kezdődött. A főispán Tabakovics Miklós polgármester kíséretében jelent meg.

Az első felköszöntőt Viddkovic Antal mondotta a földművespárt nevében a főispánra. Azután Nedelykovic Milorád, a jogakadémia igazgatója, a suboticei radikális klub nevében üdvözölte Vukicsevics minisztert, Radonics képviselőt és Pletikoszich főispánt, majd dr. Manojlovics János ügyvéd köszöntötte hosszabb beszédben a kormány képviselőjét.

Az üdvözléseket dr. Pletikoszich főispán köszönte meg elsőnek, azután pedig Vukicsevics miniszter emelkedett szólásra és nagy érdeklődéssel hallgatott beszédében ismertette a politikai helyzetet, a radikális párt céljait. Szólt a nem-

zetiségi kérdéstről is, meleg rokonszenvvel beszélt a magyarokról, a zsidókról és a németekről, hangoztatva, hogy a nemzetiségi kisebbségek fejlett kulturájukkal értékes elemeket alkotnak az államban.

— Ez a föld — mondotta a miniszter — nem csak a szerbeké, horvátoké és szlovénoké, hanem egyformán mindazoké, akik itt élnek. Mindenkinek barátunk, aki itt él és aki az állam javát akarja. Állampolgár és állampolgár között különbséget nem ismerek. Ez nemcsak az én véleményem, de a kormány és a kormányt támogató radikális párt álláspontja is.

A miniszter szavait hosszantartó lelkes éjenzés fogadta. Ezután Radonics Jován egyetemi tanár, Subotica volt radikális párti képviselője beszélt. Nagy elismeréssel nyilatkozott a nemzetiségi kisebbségek, főképpen a vajdasági magyarok kulturájáról.

— Teljes tudatában vagyok annak, — mondotta — hogy milyen értékes kulturerőt képvisel a magyarság országunkban. A radikális párt szeretettel öleli keblére a nemzetiségi kisebbségeket, ellenben nem tartja helyesnek azt, hogy a magyarok külön pártba tömörültek. Ezt a párt azért nem helyesli, az alkotmány minden állampolgárt egyforma jogokkal ruház fel, külön nemzetiségi alapon való tagozódásra tehát nincsen szükség.

Ezután még számos felköszöntő következett, a jelenlevők nagyobbik része az éjfél utáni órákig együtt maradt.

A kisantant és Magyarország konfliktusa

Magyarország is tiltakozik a romániai határincidensek miatt

A kisantant és Magyarország között felmerült konfliktusban a vasárnapi nap semmi változást nem hozott a helyzet nem enyhült, de nem is súlyosbodott és az együttes lépés ügyében még tovább folynak a tárgyalások Beograd, Prága és Bukarest között. A kisantant államainak sajtója egyelőre semmit sem közöl a Magyarországhoz intézendő demarsról. Azt hiszik, hogy azok a pontok, amelyek a demars követeléseit tartalmazzák előbb még a kisantant államainak együttes konferenciáján kerülnek megvitatás alá.

Magyarországon teljes nyugalommal itélik meg a helyzetet és meg vannak győződve arról, hogy háborus komplikációkra nem kerülhet sor. A magyar kormány a romániai incidensek tárgyában Duravary külügyminiszter-helyettes pénteki parlamenti kijelentésének alapján áll és a román határcsapatokat teszi felelőssé az összetűzések miatt. Mint Bukarestből jelentik, Romániának a magyar

kormányánál történt tiltakozásával egyidőben Magyarország bukaresti követe kormányára részéről szintén tiltakozó jegyzéket adott át a határincidensek miatt. A jegyzékben a magyar követ a román határvédő csapatokat teszi felelőssé az összetűzések miatt.

Magyarország a szövetséges hatalmaknak ugyanilyen értelmű jegyzéket adott át párisi, londoni és római külképviseletei útján.

Romániai politikai körökben még mindig izgatott a hangulat a magyar részről észlelt csapatmozdulatok miatt és Bukarestből azt közlik, hogy Hájjas Iván csapataival a román határra vonult.

A magyar konfliktussal szoros összefüggésben van Duca román külügyminiszter olaszországi útja, a vasárnap érkezett meg Romániába. Jól informált körökből vett értesülés szerint az utazás az olasz kormány meghívására történt, hogy a Románia keleti határára beállott súlyos helyzetről tájékozódjon. Románia bolsevista

támadástól tart és a római diplomáciai körök megígérték közbenjárásukat Moszkvában Románia érdekében. Ennek felében Olaszország azt kívánja, hogy

Románia maradjon semleges Magyarországgal szemben abban az esetben, ha Középeuró-

pában bármilyen előre nem látott események játszódna le.

Beogradban egyelőre semmi újabb részletet nem közölnek a kisantant szándékairól, megállapítható azonban, hogy a helyzetet ott is teljes nyugalommal itélik meg.

Protics számít a magyarságra

Beszélgetés dr. Hadzsi Kosztával a novisadi Protics-párt vezetőjével

A Bácsmegyei Napló munkatársa beszélgetést folytatott Hadzsi Koszta dr.-al, a Protics-párt egyik ismert vezető tagjával, aki a következőket mondotta:

— A Protics-párt nagy súlyt helyez arra, hogy a választásoknál a magyarokkal együtt haladjanak és feltételezik a magyarokról, hogy fenntartják azokat a baráti kapcsolatokat, amelyek a magyarokat a régi radikális párt nagynevű vezetőihez fűzték.

Ami a jelöléseket illeti, úgy hiszem, hogy ahol a Protics-párt mint önálló párt jelölteket állít fel, ott a magyar párt nem állít fel jelölteket és a magyarság a Protics-párt listáját fogja támogatni. A magyarság tudja, — folytatta dr. Hadzsi Koszta —

hogy Protics Sztóján volt az első aki sikra szállott a magyarság és általában a nemzeti kisebbségek választói joga mellett.

Elmondta még dr. Hadzsi Koszta, hogy Novisadon a Protics-párt önálló listával lép föl és a listavezető Protics Sztóján lesz.

Novisadon Hadzsi Koszta dr., Palánkán Adamovics István dr., Zsabalyon Tapovica György dr. lép fel. Becsén és Titelen egyelőre még nem ejtették meg a jelölést.

A novisadi járásban Missatek Lajos dr. szlovák lép fel Protics-párti programmal.

A Protics-párt a novisadi járásban főleg a nemszlávok, a magyarok, németek és zsidók támogatóira számít.

Még nem döntött a minisztertanács a magyarok választójogáról

Trifkovic törvényelőkészítő miniszter nyilatkozott a Bácsmegyei Napló számára a Magyar Párt és a kormány között folyó tárgyalásokról

Trifkovic Markó törvényelőkészítő minisztert sombori tartózkodása alkalmával vasárnap felkereste a Bácsmegyei Napló munkatársa és a magyarok választójoga ügyében kérte a miniszter felvilágosítását.

— A miniszter ur, mint törvényelőkészítő miniszter, — kérdezte munkatársunk — tud-e arról, hogy a választói névjegyzéket ki kell igazítani és a nemzetiségi kisebbséghez tartozó állampolgárokat is fel kell a névjegyzékbe venni. Kötelező lesz-e, hogy a közigazgatási hatóságok és a bíróságok e rendelkezés értelmében elismerjék a január 31-ikéig a névjegyzékbe felvett választók választói jogát az ezévi választások alkalmával?

A kérdésre a miniszter a következőket válaszolta:

— A nemzetiségek, különösen a magyarok választójogának az ügye még nincs véglegesen tisztázva, mert a minisztertanács előlött még nem döntött. E tekintetben Nincsics külügyminiszter értesítését várjuk, aki az opció ügyében most tárgyal a magyar kormánnyal. Én, mint törvényelőkészítő miniszter, azon az állásponton vagyok, hogy a választói névjegyzéket január 31-ikéig helyesbítsék, ebbe a nemzetiségekhez tartozókat is felvegyék és a kisebbségekhez tartozók e lista alapján már, okvetlenül részt vehessenek

a mostani választásokon. A minisztertanács előtt is ezt a véleményt fogom előadni és meg vagyok győződve, hogy a kormány ezt elfogadja. E tekintetben azonban még nehézséget okoz a törvény szövegének a magyarázata, bizony azonban, hogy az én véleményemet el fogják fogadni. A törvény magyarázatára nézve még vannak ellentétes vélemények, mert a jelen esetben a hivatalból történő lista-kiigazítás ideje véletlenül egybeesik a választási kiigazítás idejével.

Arra a kérdésre, hogy lesz-e pártum a választások alkalmával a radikálisok és a Magyar Párt között, a miniszter a következőket válaszolta:

— A Felsőhátságban a magyarok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ott Nincsics külügyminisztert, a radikális párt listavezetőjét, fogják támogatni. Az Alsóhátságban még nincs megállapodás. Somborba, Novisadra és a bácskai kerületekbe éppen azért jöttem, hogy a helyi radikális szervezeteknek utasítást adjak, hogy ebben az ügyben tájékozódást keressenek a magyar párttól.

Végül munkatársunk a következőket kérdezte Trifkovic minisztertől:

— Miniszter ur hallotta-e és mi a

véleménye arról, hogy egyes felelős és felelőtlen szervezetek kijelentették, hogy akár megadja a kormány a magyaroknak a választójogot, akár nem, ők meg fogják akadályozni a magyarokat abban, hogy ezt a jogukat gyakorolhassák?

A minisztert láthatóan meglepte a kérdés és kijelentette, hogy azt annyira sértőnek találja, hogy legszívesebben nem is válaszolna rá. Sértőnek tartja ezt úgy a kormányra, mint a radikális pártra, mert a párt azon az állásponton van, hogy mindenki szabadon gyakorolhatja törvényadta jogait és a törvényt mindenkinek tisztelni kell. A radikális párt örködni fog tehát afölött, hogy az említett fenyegetések valóra ne válhassanak. A kormánynak van ereje ahhoz, — mondotta — hogy a törvény tiszteletére kényszerítse azokat, akik törvénybeütköző dolgokat akarnak elkövetni. A fenyegetéseket ő csupán kortesfogásnak tekinti, amelyeknek beváltását a hatóságok minden erővel meg fogják akadályozni.

Február 20-ikán

vonulnak be az 1900, 1901, 1902. évi hadkötelesek

Az önkéntesek csak augusztusban

A vajdasági hadkiegészítő parancsnokságokhoz vasárnap megérkezett a hadügyminiszterium végleges rendelete az 1900, 1901. és 1902-ik évben született hadkötelesek bevonulásáról. A rendelet értelmében mindazok, akiket ez évfolyambeliékből a gyalogsághoz osztottak be, február 20-án tartoznak bevonulni.

Az ebbe a csoportba besorozott katonákat Ochrád, Skopje, B. r. Slovenska-Požega, Celje, Beovár és Prizren városokban helyezik el. A másik gyalogsági csoport bevonulási ideje még bizonytalan, de mindenestre még február hónapban ezeknek is be kell vonulniuk. A második csoport elhelyezési állomásai: Zaječar, O. čac, Split, Perutina, Neve-Sinje, Martinica, Zagreb és Beonica.

A tüzéséghez, lovassághoz és egészségügyi osztághoz beosztott és segédszolgálatra alkalmasnak talált hadkötelesek február 5-én vonulnak be. Az e fegyvernemhez beosztottak kisebb csoportokban különböző városokban nyernek elhelyezést.

Az 1902-ben született önkéntesek csak 1923. augusztusban vonulnak be.

A sombori radikális párt gyűlése

Trifkovic miniszter lesz a sombori listavezető

Somborból jelentik: Szombaton este Novisadról Somborba érkezett Trifkovic Marko törvényelőkészítő miniszter, hogy részt vegyen a sombori radikális pártnak a jelölések tárgyában tartott értekezletén.

A gyűlést megelőzően a pártvezetőség vasárnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a gyűlésen csak a listavezető személyére nézve hoznak döntést és mint listavezetőt, Trifkovic minisztert fogják ajánlani.

A gyűlést ugyancsak vasárnap délelőtt tartották meg a radikális pártnak a Párisi-utcában levő klub helyiségében.

A gyűlést Terzin Pál volt képviselő, mint a párt elnöke nyitotta meg, aki üdvözölte a jelenlevőket és bejelentette az előértekezlet határozatát, amelyet a gyűlés magáévá tett.

Dr. Racics alelnök német nyelven tartott beszédet.

Ezután Trifkovic miniszter hosszú beszédben válaszolt a radikális párt negyvenéves multját és megköszönte, hogy a sombori radikális párt őt jelölte listavezetőül.

A gyűlésről üdvözlő táviratot küld-

Protics és Pasics között végleges a szakítás

Protics hívei országszerte külön szervezkednek

A Protics-párt egyik beavatott tagja közölte a Bácsmegeyi Napló tudósítójával, hogy Protics és Pasics között a szakítás végleges.

A Protics-párti radikálisok most már mindenütt külön szervezkednek.

Protics Sztoján rövidesen agitációs körútra indul a Vajdaságba és erős

tek Pasics miniszterelnöknek, majd a pártvezetői a városházára vonultak további tanácskozás végett. A városházán a miniszter fogadta a németpárt, a dobrovójácok és nacionalista ifjak küldöttségét, akik hír szerint a választások alkalmával őszintén a radikális pártot fogják támogatni.

agitációt fog kifejteni pártja mellett. Proticsék különösen a Vajdaságban, Délszerbiában és a Sumadiában számítanak nagy eredményekre.

szervezése mellett. Kétségtelen már, hogy mindkét frakció mindenütt külön jelölő-listákat fog majd állítani.

Törökország Jugoszlávia barátságát keresi

Trombulasz bég volt török külügyminiszter lesz az angorai kormány beográdi követe — Izmet pasa nyilatkozata

A zagrebi Rijecsa genfi levelezője beszélgetést folytatott Lausanneban Izmet pasával, az angorai békedelegáció vezetőjével a török nacionalista kormánynak az SHS királysággal szemben fennálló viszonyáról és Szadovics Velija muzulmán képviselővel folytatott tárgyalásairól.

A beszélgetés során Izmet pasa kijelentette, hogy Törökországnak egyáltalán nincsenek aspirációi a Maricán tul. Ezért megkérte Szadovicsot, tolmácsolja a beogradi kormánynak és a jugoszláv nemzetnek, hogy mindazok a hírek, melyek új török aspirációkról szólnak, tendenciózusak és nem felelnek

meg a valóságnak. Törökország éppen ellenkezőleg azt akarja, hogy barátságos viszonyba kerüljön Jugoszláviával. Ennek konkréten bizonyítékaként az angorai kormány már ki is nevezte első jugoszláviai követét Trombulasz bég, volt belügyminiszter személyében.

Ami a törököknek macedoniai helyzetét illeti, ha ezek a törökök azt akarják, hogy helyzetük az SHS. királyságban megszilárduljon, viselkedjenek úgy, amint az az SHS. királyság konszolidációs programjának megfelel. Nem hiszi, hogy újabb ellentétek kerülne a sor a törökök és jugoszlávok között.

Esküvő a vizsgálóbíró előtt

A vizsgálati fogoly, mint férj elhagyta a fogházat

Emlékezetes még az az aradi botrány, amelynek hőse Helena Soukolova Tietzova cseh egyetemi hallgató nő állott. Az urileány rokonai látogatására Aradra ment, késő éjjel érkezett meg és szállodába szállt. Az idegenek felett ellenőrzést gyakorló Tiucra József rendőrtiszt szobájába ment és merényletet követett el ellene.

A rendőrtisztet letartóztatták, aki azonban mindenképpen igyekezett jóvá tenni azt a bűnt, a melyet a fiatal Helenával szemben elkövetett. Nevét ajánlotta fel a leánynak. A szülők nem is zárkóztak el a kérelem elől, beleegyezésüket adták a nászhoz és a küldöttségben járt rokon hazaérkezése után megindították az eljárást az okmányok beszerezése céljából, amelyek a házasságkötéshez mindkét részről szükségesek voltak. Tiucra József védője, megjelent a polgármesteri hivatalná, hogy az esküvőt diszpenzációval megtarthassák és ugyancsak bejelentette az ügyészségnek, hogy szombaton délelőtt kívánja a házasságkötés eszközését a törvényszék épületében.

Pontban egy órakor érkezett meg az ügyészségre az anyakönyvvezető a menyasszonnyal s a görögkeleti román lelkészrel, aki tanuként szerepelt a házasságkötésnél. A vizsgálóbíró megengedte hogy a szertartást a hivatali szobájában tarthassák meg.

Midőn mindannyian együtt voltak, a vizsgálóbíró kiadta az utasítást a fogházfelügyelőnek, hogy a vőlegényt vezessék elő.

Az anyakönyvvezető román nyelven adta fel a kérdéseket, amelyeket a vizsgálóbíró tolmácsolott Soukolova Helenának németül és pár rövid perc lefolyása alatt a házasságkötés a törvényes formák betartása mellett megtörtént.

Az anyakönyvvezető szokásos szertartáskezdés után a védő intézett beszédet az új párhoz. Reméli — mondotta Tiucrának —, hogy meggondolatlan cselekedetét jóvá fogja tenni, jó férje lesz fiatal feleségének és házasságuk meghozza mindkettőjüknek a boldogságot. A főügyész a büntetőtörvény 240-ik szakasza értelmében indítványozta Tiucra József szabadlábra helyezését és a vizsgálóbíró az erre vonatkozó végzést nyomban ki is hirdette.

A fiatal pár a tanuk kíséretében elhagyta a törvényszék épületét.

Választási előkészületek Baranyában

A radikálisok listavezetője Mihaldzsics lesz

A baranyai választási mozgalom kezd élessé válni. A radikális párt egyhangulag jelölte Mihaldzsics eddigi képviselőt, helyébe pedig pótljelöltként Radonics Mirkót.

Radonics azonban az osijekai agrárhivatal vezetője. Agrártisztviselőlk pedig jelöltséget nem vállalhatnak. Így előreláthatólag a radikálisok a sokárok köréből helyettesítik Radonicsot.

A demokraták január végén kezdik meg agitációs utjukat. Demokrata vezetőférfiak kijelentése szerint nem sok kilátással a radikálisokkal szemben.

A baranyai magyarság nincs megszerveve, politikai tájékozódásával nem törődik senki. A magyarság politikai orientálódás hiányában kénytelen lesz választási jogát céljaitól teljesen idegen jelöltre adni. Most, amikor agitációs körutak egymást érik Baranyában s a pártok küzdelme kezd kiélesedni, a magyarság joggal várja, hogy az ő szervezkedésükkel is törődjenek valaki.

Megkönnyítik a liszt és korpá kivitelét

Nem emelik fel a kiviteli vámot

A gabonakiviteli vámok felemeléséről az ulóbbi napokban kolportált hírekkel szemben a Bácsmegeyi Napló beogradi munkatársa megbízható helyről a következőkről értesül:

A kormány egyáltalán nem foglalkozik a gabona és őrlemények kiviteli vámjának felemelésének tervével, sőt az a célja, hogy minden módon megkönnyítse az agrárproduktumok kivitelét. A gazdasági pénzügyi bizottság ebből a célból javaslatot dolgozott ki, amelynek alapján a kormány meg fogja engedni, hogy a külföldről behozott gabonából örölt lisztet vámentesen kizsállíthassák az országból. A kormány minden 100 kg. importált buza után 75 kg. liszt vámentes kizsállítását fogja engedélyezni.

A gazdasági pénzügyi bizottság megállapította, hogy az országban elegendő korpá és takarmány van készleten az állattenyésztés számára. Ennek alapján a kormány elhatározta, hogy megkezdí a korpá kivitelét, amelyre métermázsánként 25 d nár kivieli vámot vet ki.

A kormánynak a liszt kivitelének engedélyezésére vonatkozó terve nagy meglepedést kelt érdekelt körökben, mert ezzel a jugoszláviai malmokat fokozott munkára fogja rábírn.

Csantavéren megalakult a Magyar Párt helyi szervezete

— Kiküldött munkatársunk jelentése —

Január 14-én, vasárnap délelőtt Csantavéren megalakult az Országos Magyar Párt helyi szervezete, amelyhez teljes lelkesedéssel csatlakozott az ottani magyarság minden rétege. Az alakuló gyűlésen a központi pártvezetőség részéről Suboticáról dr. Nagy Ödön, dr. Sztreliczky Dénes és dr. Ruby Gyula vettek részt.

Mintegy ötszáz ember jelenlétében nyitotta meg az alakuló gyűlést a Patócs féle vendéglőben dr. Békeffy Károly elnök, aki válaszolt a gyűlés célját és határozati javaslatot terjesztette elő a Magyar Párt csantavéri szervezet megalakulásáról. A jelen voltak egyhangú lelkesedéssel fogadták el a javaslatot és kimozdították, hogy csatlakoznak az anyapárthoz. Ezután megválasztották a pártvezetőséget, melynek tagjai a következők lettek:

Elnök: dr. Békeffy Károly, alelnök Varga Mihály, titkár: Varga Mátyás pénztáros: Sinkovics Ferenc, ellenőr Rapmund Albert.

Az intéző bizottság tagjai lettek: Dér József, Kömives István, Gimes Péter, Pásztor Ferenc, Pesti Bóni, Szokola Bóni, Németh Antal, Fülöp István, Gogolyák András, Blahó Imre, Vass Fábian János, Kövecz Gyula, Dvorackó János, Győző József, Bass Andor, dr. Ozsvár Vilmos, Tóth Bagi Mihály, Földi Mátyás, Dér Antal, Bakos Pál, ifjabb Káriusz Jakab, Szokola Domonkos, ifj. Ozsvár István, Bass Imre és Sinkovics Péter.

Ezután dr. Nagy Ödön az Országos Magyar Párt nevében üdvözölte az újonnan megalakult csantavéri pártszervezetet. Beszédében többek között a következőket mondotta:

— Habár lojalisan és hátsó gondolat nélkül helyezkedünk el az állam gazdasági és kulturális életében, politikai jogok és megfelelő szervezkedés hiányában nem birtuk biztosítani a magyarság számára azokat a népkisebbségi jogokat, amelyeket részünkre nemcsak a békeszerződés, de az alkotmány és az állam törvényei is garantálnak.

Történelmi szükség volt a „Magyar Párt” megalakítása, akiknek vezetői szeretettel és lelkesedéssel álltak a magyarság szent ügyének szolgálatába. Igaz, hogy politikai eredményeket nem mutathatunk föl, de merem állítani, hogy a mi fölöttünk küzdelmünknek az eredménye, hogy a magyarság még e hóban a politikai jogok teljes élvezetébe lép. A súlyos küzdelmek előtt ez volt a legfontosabb. Ezek után nincs nagyobb és szentebb kötelességünk, mint az itteni magyarság politikai egyesítésének munkáját befejezni.

Mi készek vagyunk a kormányt támog-

gatni mindenben s az állam céljait becsületesen szolgálni, ha jogos törekvéseinket, törvényes kívánságainkat jóakarattal honorálja, de készek vagyunk harcolni és bármit elszenvadni, ha a törvény tiszteletéből, a jog uralmából, a kisebbségi jogainkból valamit lealkudni akar. A veszedelmeken csak a magyarság minden rétegének, minden osztályának szoros összetartása segíthet át.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Békeffy elnök zárószavaival az alakuló gyűlés véget ért és az egybegyűlt tömeg rendben szétoszlott.

Véres összeütközés

a francia csapatok és a német polgárság közt
Tovább tart a francia megszállás — A litvánok külön háboruja

Düsseldorfból jelentik: A francia csapatok szállítása tovább tart. Vasárnap újabb katonavonatok jöttek 25.000 emberrel és rengeteg hadianyaggal. Ezzel az újabb szállítással 60.000-re emelkedett a megszálló csapatok létszáma.

A csapatok kelet felé vonulnak. Utjukban Bochumnál megállottak. A hírek szerint Dortmundot is megszállják.

Berlinből jelentik: Újabb jelentés szerint a csapatok Bochumot nem szállták meg, hanem csak átvonultak a városon.

Thien város megszállásánál véres összeütközés volt a megszálló katonaság és a polgárság között. Az összeütközésre az adott okot, hogy

a németek egy francia zászlót letéptek és darabokra téptek.

A megszálló csapatok parancsnoka magához rendelte a város főpolgármesterét és őt tette felelőssé a zavargásokért.

A főpolgármester erre felhívta a lakosságot nyugodt és méltóságteljes magatartásra.

Megkezdik a németek a szénszállításokat.

Essenből jelentik: Francia mérnökök tárgyalták a német bányák képviselőivel a szénszállítások ügyében.

A szentlepek képviselői kijelentették, hogy a szállításokat csakis abban az esetben eszközöztetik, ha a vételár 80 százalékát előre, a hátralékos 20 százalékot pedig három nap alatt megkapják. A pénzre azért

van szükségük, hogy a munkásokat fizethessék.

A franciák elfogadták a feltételeket.

Hétfőn a németek megkezdik a szénszállításokat.

Enyhül az olasz álláspont.

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök fogadta az angol és német nagykövetet és hosszasan tárgyalt velük.

Az olasz kormány helyesli a német kormány eljárását, csupán azt kifogásolja, hogy a kormány visszahívta párisi és brüsszeli nagyköveteit és hogy a szénszindikátus elhagyta székhelyét és Hamburgba ment.

A római lapok felhívják a kormányt, hogy közvetítsen Franciaország és Németország között.

Francia csapatok verték vissza a litvánokat

Memelből jelentik: A litvánok előre törtek s francia katonák erős gépfegyver tüzeléssel visszaűzték őket. Az összeütközésnek mindkét részről több halottja és sebesültje van.

A litvánok a támadás megghiusulása után megbizottakat küldtek a francia csapatok főparancsnokához és kijelentették, hogy az antanttal nem akarnak ellentétbe kerülni, de emlékeztetnek arra a régebbi ígéretre, hogy Memel Litvániához csatolják.

A franciák válaszul Brestből több torpedórombolót és más kisebb hajókat indítottak utnak.

A subotikai újságíró szekció elnökének üdvözlése. Vasárnap délelőtt, a görög keleti új év napján a subotikai újságíró szekció tagjai megjelentek Protcs Márkó elnökénél és kifejezték szerencsekívánataikat az új év alkalmából. Az elnök meleg szavakkal mondott köszönetet az újságírók üdvözléséért.

Hírek Radisics bácskai alispán távozásáról. Mint Somborból jelentik, Radisics Lázár dr. bács megyei alispán rövid idő múlva távozik állásából és helyébe Petrovics Milivoj volt sombori főszolgabíró fogják kinevezni, aki, — mivel a bács megyei főispáni tisztség is megszűnik — egyben a főispáni teendőket is el fogja látni.

Felemelték a behozatali vámátsiót. A pénzügyminisztérium rendelete értelmében január 15-ikétől kezdve a behozott cikkek vámdíjának átszóját 600 százalékról 900 százalékra emelték fel. Eszerint az aranyösszegben kirótt behozatali vámok alapösszegének az eddigi hétszerese helyett a tízszeresét kell papírdíjában kifizetni, ami a behozatali vámok 43 százalékos megdrágulását jelenti.

Szocialista népgyűlés Becskereken. Becskerekről jelentik, hogy az ottani szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt népgyűlést tartott. A népgyűlésen Dvac volt képviselő szerb nyelven, Csepilja Kázmér németül, Kártye Lénárd pedig magyarul ismertette az általános politikai és gazdasági helyzetet.

Radikálpárti választógyűlés Novisadon. Novisadról jelentik: Vasárnap délelőtt a Pasics-párti radikálisok a Tri Kruna vendéglőben kerületi értekezletet tartottak. Az értekezleten nemcsak a novisadi radikálisok, hanem Lozsán, Petrovác és Sové németjei is résztvettek. Az értekezletet Gyorgyevics Mita, a novisadi radikális párt elnöke, nyitotta meg. Ezután Miletics Szlavkó dr. egészségügyi miniszter, a novisadi választókerület eddigi képviselője, hosszabb beszédben ismertette a politikai helyzetet, majd vázolta a kormány céljait. A jelöléseket ezen az értekezleten még nem ejtették meg, de az bizonyos, hogy a listavezető Miletics Szlavkó dr. miniszter lesz.

Az országos újságíró szindikátus kongresszusa Brodban. Vasárnap tartotta a jugoszláviai újságíró szindikátus országos kongresszusát a boszniai Brodban, amelyen a ljubljani központ megbízottain kívül a beogradi, sarajevo-i, subotikai, maribori és spliti szindikátusok képviselői is részt vettek. A kongresszuson a jugoszláviai újságírók anyagi ügyeinek rendezésével és az országos szervezkedéssel foglalkoztak.

Új betegsegélyző járulékok. Becskerekről jelentik: A szociálpolitikai minisztérium elrendelte a betegsegélyző járulékok fölemelését. A baleset járulékot a minisztérium 8 százalékról 6 százalékra szállította le.

Képviselőt nem lehet bevonultatni a katonai szolgálatra. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Szerbiában egy demokrata képviselőt fegyvergyakorlatra hívtak be. Mint Beogradból jelentik, Lukinics Edo, a képviselőház elnöke tiltakozást jelentett be a kormánynál Konstantinovic Janja képviselő bevonultatása miatt. Pasics miniszterelnök írásban válaszolt a tiltakozásra és közölte, hogy a behívás tévedésen alapult, amiért az illetékes tetovói kerületi katonai parancsnokot a hadügyminisztérium felelősségre is fogja vonni. Demokrata körökben Pasics válasza kedvező hatást keltett.

Új eljárás a külföldön tanuló diákok utleveleinek kiállításánál. A külföldön tanuló diákok utlevelének kiállítása tekintetében vasárnaptól kezdve új rendszer lépett életbe. Eddig ugyanis az volt az eljárás, hogy a tanulóknak a közoktatásiügyi minisztérium által kiállított igazolványt kellett bemutatniok külföldi tanulmányaikról. A belügyminiszter legújabb rendeletével megszünteti ezt az eljárást. Ehelyett a tanulók a rendőrhatalóságoknál tartoznak igazolni, hogy külföldön tanulnak, a rendőrség ezt igazolja, aminek alapján az utlevél-kiállító hatóságok az utlevelet tartoznak kiállítani.

Görögország új beogradi követe. Beogradból jelentik: A Beogradba kinevezett Mavrudisz új görög követ hétfőn megérkezett Beogradba és ünnepélyes kihallgatáson át fogja adni Sándor királynak a akreditáló levelét. A király ez alkalommal át fogja venni a követtől György görög királynak hozzá intézett levelét.

A csendőrség feloszlatta az Avramovics-féle földművespárt gyűlését. Novisadról jelentik: Az Avramovics-féle földművespárt Apatinban jelölőgyűlést hívott egybe a párt hivatalos helyiségében. Alig gyűltek össze a párttagok, mikor csendőrök jelentek meg a helyiségben és arra való hivatkozással, hogy a gyűlés be van tiltva, feloszlatták a gyűlést, mielőtt a jelölések megtörténtek volna. A párt tiltakozott a csendőrség eljárása ellen és a községi jegyzőhöz fordult orvoslásért, de eredmény nélkül. A párt vezetői táviratilag feljelentést tettek a novisadi ügyészségnél a csendőrök és a jegyző ellen. Az Avramovics-párt ezután úgy határozott, hogy a jelölést a vidéki szervezetekre bízzák.

Hat hónapi udvari gyász Görögországban. Athénből jelentik: György király atyjának, Konstantin volt királynak halála miatt hathónapos udvari gyászt rendelt el.

A külföldi tartozások és követelések bejelentése. Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium vezérfelügyelőse felhívta a pénztézeteket, hogy tíz napon belül jelentsek be a főinspektorátusnál a külföldi cégekkel szemben 1922. december 31-én fennálló tartozásaikat és követeléseiket. A bejelentésben csupán a számlakivonatokat összegét kell bejelenteni az adós, vagy hiteltelző neve nélkül.

Tolvaj cigányleány. Becskerekről jelentik: Radu Milica cigányleány Teisz Sándornétól, akinél szolgálatban volt, fekérmüket és gyűrűket lopott. Letartóztatták.

Kivonták a forgalomból a csehszlovák vörösszínű 5000 és 100 koronás bankjegyeket. Prágából jelentik: A csehszlovák pénzügyminisztérium elrendelte azoknak a vörösszínű 5000 koronás és a 100 koronás bankjegyeknek a bevonását, amelyeknek kibocsátási kelte 1919. március 15-ike. A csehszlovák állampénztárak ezeket a bankjegyeket január 31-ig váltják be.

Németországban nem tartanak nyilvános mulatságot. Berlinből jelentik: A nemzeti gyászra való tekintettel a németek nem tartanak meg egyetlen nyilvános mulatságot sem.

Jótekonny célra. Tegnap számbunkban sajtóhiba folytán Piets Ferencné urnő, a Műpartolók Köre elnöknője, a gyermekvédő ligának és a városi színházalapra nem 2970 koronát, hanem 29.704 (huszonkilencezer-hétszáznegy) koronát adott át.

Zuhan a sertés ára. A sertéspiacon váratlanul nagy áresés állott be. Az ünnepek után mindenünnen előkerültek a készletek, a kiviteli engedély hírére felhajtott árak mellett a sertések a külföldön nem voltak elhelyezhetők, ami a kínálat megerősödésére és a kereslet elgyengülésére vezetett. Ennek hatása a Vajdaság legtöbb piacán érezhető volt. Bánátban már huszokoronás ár-éséseket észlelnek.

SZINHÁZ

Színházi hírek. A subotikai Városi színház operett-ensembleja kedden, szerdán és csütörtökön, január 16., 17. és 18-án Sentán vendégszerepel, ahol a Stambul rózsája, Tatárjárás és Kisgróf című operetteket fogják előadni. Ezenkívül délutáni előadásban a Jancsi és Juliska című gyermekdarab is színpadra kerül. — A színház drámai együttese 18-án Molnár Ferenc „Ördög”-ét adja elő. Ezen a héten színpadra kerül még „Gijdo”, Veselinovics és Brzo színműve a macovai népeletről, továbbá Tolsztoj nagy drámája, a „Föltámadás”.

HIREK

Szakadás a subotikai demokrata pártban. A subotikai demokrata pártszervezetben vasárnap szakadás állott be. Szetyerov Szlavko volt képviselőt, akit a demokrata párt a bánáti kerületben jelölt, egyesek a Subotica-kerületi pártlistán is jelölni akarnák, míg az itteni demokrata párt nagy része ragaszkodik ahhoz, hogy Mátics Ivó, a subotikai kerület eddigi volt képviselője legyen a listavezető. Szetyerovnak a subotikai IV. kerületi pártszervezetben vannak nagy számban hívei. Ez ügyben a IV. kerületi szervezet Grga Letics elnöklete mellett ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a fennálló ellentétet miatt külön demokratikus pártból és külön demokrata-listával vesznek részt a választásokon, amelyen Szetyerov Szlavko lesz a listavezető. Így a mostani választásokon Subotican a demokrataknak két listájuk lesz.

Új központi főszolgabíró Becskereken. Becskerekről jelentik: Jovanovics Milenkó eddigi becskereki főszolgabíró központi főszolgabíróvá nevezték ki.

Felhőszakadás. (Mükedvelői előadás a Katholikus Legényegyletben.) Vasárnap este 8 órai kezdettel a suboticei Katholikus Legényegylet helyiségében a „Felhőszakadás” című népszínművet adták elő. A jól sikerült előadás szereplői közül különösen kitűnt Szken-derovics Böske Lidike szerepében. Nagy Pali drámai erővel alakította Pétert, míg Körösi Gyula Balajthy uram szerepében nyújtott elsőrangot. Jurics Mariska Katit, Szabó Nándor pedig Törkey bírót játszotta meg ügyesen. A darab többi szereplői is jól megállották helyüket és pedig: Gál Böske, Garányi Jenő, Szekfü Laci. Mélyen átértézték szerepeiket, Zemkó Mariska, Kökity Böske, Horváth János és új. Brauchler Pál. A termet zsufozásig megtöltő közönség lelkesen megtapsolta a derék és tehetséges mükedvelőket. A zene jó volt. A rendezés Körösi Gyula érdeme.

A szuboticei szintársulat sentai vendégzereplése. A szuboticei szintársulat operett-együttese három előadásra Sentára vándorol. Az első előadás január 16-án, kedden lesz, amikor a *Stambul rózsája* operettet adják elő. Utána, szerdán németül a *Kis gróf* és csütörtökön este a *Tatárjárást* adják. Csütörtökön délután gyermekelőadásul egy tündérvígjátékot adnak elő. A szintársulat Sentán az Eugen szálloda színháztermében tartja az előadásokat.

SPORT

Az alszövetség évi közgyűlése

Vasárnap délután tartotta meg a suboticei labdarúgó alszövetség évi tisztújító közgyűlését, amelyen megjelentek — majdnem kivétel nélkül — az egyesületek kiküldöttjei.

A közgyűlés lefolyása — eltekintve a titkári jelentés körül kialakult meglehetősen éles vitától — aránylag békés mederben folyt le. Akik viharokat vagy vehemens összetűzéseket vártak — ez egyszer újra csalódtak, mert az egyesületek kiküldöttjei a fölmerülő nézeteltéréseket dicséretreméltó fegyelmezettséggel és komolysággal intézték el. Elmaradtak azok a szenzációsnak beígért támadások is, amelyeket a sportkörökben az utóbbi időben biztossan bejósoltak egyes henfentes sportpolitikusok. Minden a szokott módon, a szokott, békés mederben zajlott le a tisztújító közgyűlésen, egyedül Csajági Henrik (Kula) kritikája volt kicsit tulerős, de az is hamarosan elfelejtődött és a kiküldöttek lehiggadt harci kedvvel, a sportérdekeket tisztelő rezerváltsággal láttak hozzá, hogy az alszövetség ügyeit az új esztendőre érdemlegesen tisztázzák. A tisztújítás sem hozott semmi különös párharcot, ebben a kérdésben is aránylag elég csöndesen és elég gyorsan elismultak a fölmerülő ellentétek.

Malagurszky dr. elnök megnyitó beszéde után Baics Péter terjeszti elő a titkári jelentést. Részletesen ismerteti az alszövetség múltévi működését és hangsúlyozza, hogy a restanciák azért maradtak erre az esztendőre, mert egyedül lévén, nem volt módjában mindent elintézni. Csajági Henrik (Kula) erős szavakkal támadja az alszövetség vezetőségét és kiemeli, hogy az alszövetségnek nem mindenkor volt a sportélet vezetésére és istapolására elég

gondja és hogy sok esetben klubpolitikát engedett érvényesülni. Félórás beszéde körül nagy vita támad, amelyben többen résztvesznek. Baics titkár válasza után a közgyűlés azonban 11—6 ellenében a jelentést elfogadja.

A pénztári jelentés betervezését szintén tudomásul veszi a közgyűlés. Utána a tisztújítást ejtették meg. Titkos szavazással a következő tisztikart választották: elnök dr. Malagurszky FABIÁN (Bácska), alelnök Milodanovics Márton (SMTC), főtitkár Horvátsky Márton (Bácska), másodtitkár Mázics Andrija (Bácska), pénztáros Markovics Gyurko (SMTC), ellenőrök Csajági Henrik (Kula), Losonc Ede (Starakanizsa), igazgatósági tanácsstagok: Scheffer Béla (Sand), Csóvics Gábor (Bácska), Alein Jakab (Sub. Amatőr), Budanovics Mátyás (Concordia), dr. Munk Artur (Sub. Sport), Vermes Endre (Sub. Sport), Hatzinger Károly (ZsAK) és Makasics (Sombori Amatőr).

Az esti ülésen alapszabálymódosítás ügyével foglalkozik a közgyűlés. Csajági Henrik (Kula) javasolja, hogy az átigazolás bajnoki mérkőzésekre ezentul hat hónapi időterminus alapján történjen. A közgyűlés a javaslatot elfogadja. Ugyancsak Csajági előterjesztésére megállapodnak abban, hogy a szövetség hivatalos lapja a *Jugoszláv Sportélet* lesz. Azt az indítványt azonban, hogy Novisad esetleges csatlakozását megértéssel fogadja a szövetség, a közgyűlés elutasítja. Ugyanez a sors éri Förster (Starikanizsa) indítványát is, aki az elsőosztályú csapatok létszámát nyolcra tízre javasolta felemelni. Az indítványok tárgyalása után a közgyűlést Malagurszky elnök berekeszti. Az első igazgatósági ülés, amit valószínűleg a jövő héten tartanak meg, fogja megválasztani a fegyelmi-, az intéző- és a válogató-bizottságot, valamint a szövetségi kapitányt, akiknek sportszerű működésétől fog függni a suboticei alszövetség, — a melvhez valószínűleg rövidesen Novisad és Starakanizsa is csatlakozni fog. — eredményes munkája.

Sand—OSKV 1:1 (0:1). Biró: Vékes. Mindkét csapat kapkodó, szürke és unalmas játékot produkált. A Sand várakozáson alul gyöngén és bizonytalanul mozgott. Az első félidőben még valahogy együtt volt a csapat, lekesen, fölényvel játszott, de a második félidőben erősen visszaesett. A Sand gólját Dér, az OSKV-ét Dudás rugta.

— Propaganda-délután Novisadon. A novisadi T. Makkabi és NTK atléta közreműködésével vasárnap propaganda-délutánt rendezett. — Hocka és Stengl szobagimnasztikát, Kóbor és Wiesnecker iskolabirkózást, Wolf és Röser box-versenyt. Hubert és Krausz súlyemlést. Flesch pedig szertorna produkciókat mutatott be. A propaganda-délutánnak nagy sikere volt.

„PHILATELIA” BÉLYEGKERESÉDES SUBOTICA SZÉCSI E.

Veszek használt jugoszláv bélyegeket. A forgalmi bélyegekből csak teljes sorokat kérek, vagy egyeseket a 20 és 50 parás, valamint 1 dináros kivételével. Külön áratáblát. 6353

jan. 15-től
jan. 17-ig
hétfőtől
csütörtökig

KÖRZŐ

Küzdelem a dicsőségért
(Picolo Fonti)

dráma 5 felvonás. Főszereplő: Franceska Bertini.

jan. 15-től
jan. 17-ig
hétfőtől
szerdáig

LITKA

Hindu siremlék

Főszereplők: Mya May, O af Föons, Conrau Veidt, Erna Morena, Paul Richter, Lva de Puti.

VALÓDI CLUB PAPIR VALÓDI

Gyári levelezési és főelárusítója

BEDŐ TRAFIK SUBOTICA

Legolcsóbb árak. Szállítás vidékre is utánvéttel, illetőleg a pénz előzetes beküldése ellenében.

Arverési hirdetemény.

Közhirre teszem, hogy Zvekan János kárára és veszélyére egy szürke lovat folyó év január hó 15 napján délelőtt 10 órakor itt helyt a Szoda téren, kir. közjegyző közbenjöttével megtartott nyilvános árverésen el fog adni.

A vételár azonnal fizetendő, a vételi illetéket az árverési vesztéssel.

Subotica, 1923. január 14.

297 Brindza János

Fagykenőcs

fagyást pár nap alatt tökéletesen meggyógyít.

Készítő:
LACKNER DROGERIÁBAN

Kraj Aleksandra ulica, Hotel Nacionalnál szemben.

Apróhirdetéseik

Kis családi ház szabadkéből olcsó áron eladó. 11. kőr. Moskovska ulica broj 37. Beszéd József. 298

Elveszett Döme Győr y nevre szóló legitimációs igazolvány. Megtaláló adja e a kiadóba 270

Eladó egy teljes elektromos berendezés, amely áll 10 HP benzínmotorból, kellekkel, szíjakkal, transmissiókkal, vízvezeték rezervoarral, szűrő és nyomó szivattyúval, 10-12 méter cinezett cső, egyenáram dínamó (65 volt 83 amp) Mind elsőrendű állapotban Megteinthető National-Kinó Novi Vrbas. 256

Pöstyénbe nem kell utaznia, ha reumáját, ischiását gyógyítani akarja, mert eredeti pöstyéni iszapot kaphat az illés-gyógy-szertárban, főpostával szemben. 59

Megbízható, tisztességes kisasszony három éves kis leányt ellé felvétetik. Cim kiadóban.

Egy szabóműhelyben rendezés és egy jó erős parasztkocsi eladó. Ceska ulica 57 szám. 273

Fifi Krem és kölni viz

Készítéi
PINTÉR FERENC SZENT JÓZSEF

gyógytár a nagytemplom me lett. Subotica. 6639

„Nea” Crem

a legjobb aróápoló szer

KORONA GYÓGYSZERTÁR

SUBOTICA, VÁROSHÁZA. 593

A leghasznosabb és legalkalmasabb ajándék

az amerikai Singer-varrógép

családok részére, valamint ipari és gyári célokra

Eladás havi és heti részletfizetésre (24 hó alatt)

Raktáron van
Singer varrótű
Singer olaj

Singer cércs
Singer selyem és mindenféle
Singer pótalkatrészek

Singer-varrógép Bourne & Co. New-York Subotica, Strosmajerova ulica 7.

Képviseletek: Sombor, Apatin, Odzaci, Bezdán, Topola, Starakanizsa Szentá, Ada. Központi képviselet az S. H. S. királyság részére: Zagreb Marulićeva ul. 5. Képviselet minden nagyobb városban. 8781

BIOSKOP KORZO

Robínzon Crusoe